

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-058

23.1.2019

If Skadeforsikring NUF

BA - Bygning - innbo (kombinert)

Gassutstrømning etter rens av varmepumpe – fysisk skade? – sannsynliggjort håndverkerfeil?

Sikrede hadde service på varmepumpen i sin bolig den 12.12.16. Den 4.1.17 meldte sikrede om skade til selskapet og opplyste at det etter servicen hadde oppstått en intens lukt i stuen. Lukten berørte hele husstanden ved rennende nese, svie i luftveiene og vond smak i munnen. Selskapets takstmann besiktiget boligen den 17.1.17 og fant ingen tegn til fysiske skader eller lukt. Selskapet avsto dekning på denne bakgrunn. Sikrede var uenig i selskapets avslag og rekvirerte B. takst AS den 3.3.17. Firmaet foretok luftprøver som viste mer enn 100 ganger normalkonsentrasjoner av klorider. B. takst AS mente at den høye konsentrasjonen av klorider kunne settes i sammenheng med rens av varmepumpen og at gassen skyldtes håndverkerfeil ved at pumpen ikke ble skylt godt nok etter rensen. Takstrapporten konkluderte med at stuen burde rives i sin helhet og fornyes med gulv, vegger og tak. Selskapet anførte at lukt er ingen "fysisk skade", og at det heller ikke var dokumentert at lukten skyldes feil ved servicen på varmepumpen. Selskapet avsto sikredes krav på nytt. Nemnda kom til det ikke var dokumentert en dekningsmessig skade.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for lukt- og gassutstrømning i sikredes bolig.

Sikrede har forsikring som bl.a. omfatter:

A Bygningsskadeforsikring

Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt.

...

A.1.4 Rørbrudd, gass, vann og annen væske

Forsikringen gjelder for

(...)

2. skade ved utstrømning av gass, vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr

- ved brudd eller lekkasje

- ved oversvømmelse fra slikt tilknyttet utstyr

Etter supervilkårenes (særvilkår 520) pkt. 5 dekkes:

5 Håndverker/entreprenørfeil

For skader som skyldes en feil gjort av godkjent/autorisert håndverker/entreprenør erstattes allikevel skader unntatt i BYG punkt A.1.6.1 C.

Skaden må være en direkte følge av feil i forbindelse med arbeid som kan dokumenteres utført siste 10 år.

Sikrede meldte fra til selskapet den 4.1.17 om problemer med intens lukt i huset etter service på varmepumpen den 12.12.16. Lukten medførte at familien ikke kunne oppholde seg i stuen der varmepumpen var montert. Familien opplevde luktplagene ved rennende nese, svie i luftveiene og vond smak i munnen.

Selskapet rekvirerte skadebesiktigelse av R. N. som foretok befaring av boligen den 17.1.17. Det ble ikke funnet fysiske skader under besiktigelsen og heller ingen lukt. Av takstrapporten fremkom:

Det er ikke registrert noen skade utover det at kunde har kjent/kjenner noe lukt. Undertegnede kunne ikke kjenne noe lukt på overflater/tekstiler.

...

Ved befaringen kunne ikke undertegnende registrere noe lukt i stuen, men det kan jo ha luktet på et tidligere tidspunkt, eventuelt kan jo kunden kjenne noe som jeg ikke kjente.

Selskapet avsto dekning på bakgrunn av rapporten. Sikrede var uenig i selskapets avslag og engasjerte firmaet B. takst AS til å foreta en besiktigelse av boligen den 3.3.17. Av rapporten fremkom følgende vedrørende skadeårsaken:

Årsaken til skaden skyldes håndverkerfeil ved rens/service av luft-luft varmepumpe. Det er benyttet kjemikalier ved rensen. Da disse kjemikaliene ikke er godt nok skylt bort ved utførelsen, og G samtidig ba eierne om å sette varmepumpen på maks effekt i ca. 2 timer for å "blåse" ren varmepumpen, har dette medført en "forurensing" av rommet. Forurensingen har medført at eierne inkl. barna, reagerer så kraftig at de ikke klarer å oppholde seg i sin egen stue/spisestue.

B. takst AS gjennomførte luftprøver av rommet som ble analysert av E. Av Bs rapport fremkom at luftprøvene viste mer enn 100 ganger normalkonsentrasjoner av klorider som kunne settes i sammenheng med rens av varmepumpen. Takstrapporten inneholdt flere utbedringsalternativer, men anbefalte at stuen burde rives og fornyes med gulv, vegger og tak for å sikre at forurensingen ble borte i rommet.

Selskapet avsto sikredes krav på nytt 20.10.17. Begrunnelsen for avslaget var at lukt ikke er en "fysisk skade", og at det ikke var dokumentert at lukten skyldtes en håndverkerfeil etter vilkårene.

Sikrede krever dekning for luktproblemene etter gassutstrømming og anfører at disse skyldtes håndverkerfeil under service av varmepumpen. Sikrede ba om at det ikke skulle bli benyttet kjemikalier ved rensen, men kun zalovann. Dette ble ikke tatt hensyn til. Sikrede fikk beskjed om å sette varmepumpen på maks effekt i etterkant av rensen for å fjerne kjemisk lukt fra varmepumpen. Dette har medført lokal spredning av avgasser fra rensemiddelet som etter stor sannsynlighet har inneholdt klor. Av Bs takstrapport fremgår at rommet inneholdt 100 ganger normalkonsentrasjoner av klorider, og at gassen skyldtes håndverkerfeil ved at pumpen ikke hadde blitt skylt godt nok etter rensen. Det fremgår av nemndspraksis at lukt og gasskade må anses som "fysisk skade" jf. bl.a. FSN-6442. Utstrømmingen av gassen infiltrerte seg fysisk i bygningens utenpåliggende og innvendige konstruksjoner. Sikrede gjennomførte totalrenoveringen av stuen i tråd med B. takst AS sin anbefaling og skaden er nå eliminert og det er ikke registrert spor av klorider.

Selskapet avviser ansvar og anfører at lukt ikke kan anses som "fysisk skade" etter vilkårene. Basert på den dokumentasjonen som foreligger i saken er det ikke sannsynliggjort at lukten/gassen er oppstått som en direkte følge av håndverkerfeil. Håndverker selv aksepterer ikke ansvar, og det er ikke dokumentert hva håndverker har gjort feil i forbindelse med servicen. Det er også uklart hva slags rensemiddel som er benyttet og som har forårsaket lukten/gassen. At håndverkeren benyttet et annet rensemiddel enn det kunden selv ønsket, utgjør ikke i seg selv en mangel. Selskapet kan heller ikke se at det er dokumentert årsakssammenheng mellom

lukten/gassen og servicen på varmepumpen. Rapporten fra E. gir ingen indikasjon på at gassene oppdaget i boligen har noen sammenheng med varmepumpen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for lukt/gassutstrømming i bolig.

Sikredes bygningsforsikring gjelder "fysisk skade på ting" og omfatter bl.a. "skade ved utstrømming av gass, vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr". Videre dekkes:

5 Håndverker/entreprenørfeil

For skader som skyldes en feil gjort av godkjent/autorisert håndverker/entreprenør erstattes allikevel skader unntatt i BYG punkt A.1.6.1 C.

Skaden må være en direkte følge av feil i forbindelse med arbeid som kan dokumenteres utført siste 10 år.

Nemnda forstår saken slik at lukt/gassutstrømming i sikredes stue oppsto etter service på varmepumpen den 12.12.16.

Forsikringen omfatter "fysisk skade", som betyr en negativ fysisk påvirkning av gjenstander omfattet av forsikringen. Formuleringen "skade" i bygningsforsikring betyr at bygningens struktur eller materialer er fysisk forringet og må settes tilbake til sin opprinnelige stand, jf. FinKN-2012-388. Nemnda understreker at det ikke er tilstrekkelig at lukt/gassutstrømming medfører risiko for helseskader for personer. En bygningsforsikring er en forsikring mot skade på bygningen og dekker ikke risiko for skade på personer. Dette dekkes under personforsikring mot sykdom/uførhet.

Under skadebesiktelsen ble det ikke konstatert fysisk skade og heller ikke lukt. I takstrapporten heter det:

Det er ikke registrert noen skade utover det at kunde har kjent/kjenner noe lukt. Undertegnede kunne ikke kjenne noe lukt på overflater/tekstiler.

...

Ved befaringen kunne ikke undertegnende registrere noe lukt i stuen, men det kan jo ha luktet på et tidligere tidspunkt, eventuelt kan jo kunden kjenne noe som jeg ikke kjente.

Dette tilsier at det ikke er fysisk skade på bygningens materialer. Heller ikke sikredes takst gir grunnlag for å si at lukten har trengt inn i materialene på en slik måte at det kan karakteriseres som "skade". Takstrapporten angir flere alternativer for å bli kvitt lukten som ikke gjør det nødvendig med totalrenovering av stuen, herunder rens/ozonbehandling og maling av overflatene. Ut fra dette kan ikke nemnda se at det er dokumentert at forurensningen har trukket inn i treverket på en slik måte at det dreier seg om en fysisk skade.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Trine Vøien (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).